

INESE KESTERE

SKO LAS
SLOKS

ZVAIGZNE ABC

821.174-93
Ke 853

Māksliniece ***Agija Staka***
Ingūnas Kļavas vāka dizains

Inese Ķestere
SKOLAS SPOKS

Apgāda vadītāja *Vija Kilbloka*
Redaktore *Daina Grūbe*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-2989.
Jelgavas tipogrāfija

© Inese Ķestere, 2011
© Literārā apdare, izdevums, mākslinieciskais noformējums,
Apgāds Zvaigzne ABC, 2011, 2024
ISBN 978-9934-32-249-5

– Jā, Anniņ, mazais tagad dzīvos pie manis, – ome skaļi runāja pa telefonu. – Cik ilgi? Nezinu, mīļā, nezinu. Atceries, es jau tev stāstīju, ka manu dēlu atlaida no darba. Štatu samazināšana, jā... Tad viņi kādu laiku dzīvoja no vedeklas aldziņas. Ko tu saki?... Nuja, ka grūti! Skaidrs, ka nevarēja vairs galus savilkt kopā, tāpēc tagad abi aizbrauca uz Īriju. Tur darbs ir, labi maksā... Jā, un mazdēls tagad atvests pie manis. Kamēr vecāki peļņā, mums abiem kaut kā jātiek galā...

Kaspars uzlika *MP3* austiņas un uzgriezta skaļāk mūziku, lai vairs nebūtu jāklausās omes pļāpāšanā. Viņam nepatika, ka kļuvis par divu krunkainu klaču bābu (gan ome, gan šī Anniņa bija vienlīdz pļāpāt kāras) galveno apspriešanas objektu. Zēnam nepatika arī tas, kā šobrīd bija izvērtusies viņa dzīve. Vecāku pēkšņais paziņojums, ka viņi abi uz nenoteiktu laiku aizbrauc uz Īriju un Kasparam tāpēc jāpārceļas dzīvot pie omes uz Liepāju, bija izsitis viņu no sliedēm.

– Kāpēc es nevaru braukt jums līdzi? – Kaspars bija vecākiem jautājis.

– Tev jāpabeidz pamatskola, un to labāk izdarīt Latvijā, nevis svešā valstī, – mamma skaidroja, savukārt tētis piebilda, ka vispirms viņiem pašiem tur svešumā jāiekārtojas un tikai tad arī Kaspars varētu doties turp.

– Labi, bet kāpēc man tagad jāmaina dzīvesvieta un jābrauc pie omes? – Kaspars nerimās. – Es mierīgi varu dzīvot viens pats mūsu dzīvoklī un iztikt bez kaut kādas stulbas uzraudzības. Man taču ir jau 15 gadi!

– Tev ir tikai 15 gadi! – mamma atteica, uzsverot vārdu “tikai”, un paskaidroja, ka tālajā Īrijā ne mirkli nejutīšoties mierīga, ja Kaspars viens un nepieskatīts dzīvosies pa viņu dzīvokli Kuldīgā.

Zēns saprata, ka ciņa zaudēta, vēl pat tā īsti nesākusies. Vecāku acīs viņš joprojām bija mazs, nesaprātīgs bērnelis.

Tā nu tika nolemts, ka viņam kādu laiku jāpadzīvo pie tēva mātes Liepājā.

Omei nebija nekas pretī uzņemties rūpes par mazdēlu; viņa apgalvoja, ka darīs to ar prieku, un savā grāmatplauktiem un puķu podiem pārpilnajā viesistabā nekavējoties izbrīvēja vietu zēna rakstāmgaldam. Gulēt Kasparam nācās uz vecā un sazin cik dibenu izsēdētā viesistabas dīvāna.

Taču tas jau nebija tas ļaunākais. Ar dzīvesvietas maiņu un omes modro uzraudzību vēl varētu samierināties, ja vien... Kaspars ar šausmām skaitīja dienas, kas bija atlikušas līdz vasaras brīvlaika beigām. Domas par 1. septembri, kad viņam nāksies tikties ar jauniešiem klasesbiedriem un iejusties jaunajā skolā, uzdzina nervozus drebuļus. Pēc Kaspara domām, nebija nekā stulbāka par jauniņā statusu.

Pēkšņi zēna redzeslokā parādījās ome. Pikti saraukusi uzacis, viņa mēmi kustināja lūpas. Neizpratnē uz

viņu palūkojies, Kaspars attapa, ka ausis joprojām sedz austiņas, un steigšus tās noņēma.

– Ko?

– Tu vispār dzirdi, ko tev saka? Anniņa tūlīt nāks ciemos, bet man mājās nav nekā, ar ko viņu pacienāt. Vai tu, mazais, nebūtu tik labiņš un neaiztecētu uz veikalu pēc cepumiem?

Protams, Kaspars varēja būt tik labiņš un atnest cepumus, tomēr, sienot kurpju auklas, viņš atļāvās nedaudz sarkastiski pabrīnīties:

– Tu taču ar to savu Anniņu tikko kādu stundu nopļāpāji pa telefonu. Un tagad viņa nāk šurp, lai atkal runātos?! Vai tad jums vēl palika kaut kas, par ko runāt?

Ome savilka ērcīgu seju.

– Tev, mazais, to nesaprast, – viņa atteica un piebilda, lai Kaspars cepumus atnes tā pavairāk, jo pats taču arī gribēs kaut ko pie tējas uzgrauzt.

Zēns gan nebija pārliecināts, ka vēlas tējot divu vecu, plāpīgu kundzīšu kompānijā. Nu, nē – paldies par kūkām! Vai par cepumiem – vienalga.

Kaspars ātri aizsteidzās pēc cepumiem un, tos atnesis, paziņoja, ka izies pastaigāties. Ome, to dzirdot, izskatījās nedaudz vilusies. Droši vien bija cerējusi Anniņai parādīt savu mazdēlu, lai draudzene varētu teikt: “Vai, cik viņš jau liels izaudzis!” – vai kaut ko citu tikpat muļķīgu. Taču Kaspars to nevēlējās dzirdēt.

– Būšu pēc pāris stundām! – viņš uzsauca un steigšus aizvēra aiz sevis dzīvokļa durvis. Izgājis uz ielas, zēns

neizlēmīgi apstājās. Kurp lai dodas? Viņš sāka lēni slāt pa ielu, pēc brīža attapdamies, ka gluži nevilšus izvēlējies ceļu uz savu jauno skolu. Jā, šim maršrutam šobrīd nebija ne vainas. Galvenais – tālāk no omes draudzenes Anniņas un garlaicīgās tarkšķēšanas!

Kaspara jaunā skola atradās apmēram 15 minūšu gājienā no omes dzīvokļa. Nonācis pie tās, zēns nesteidzīgi nopētīja skolas ēkas fasādi.

“Šūle kā jau šūle, nekā īpaša,” viņš nodomāja, acīm pārslīdot pēc tipveida projekta celtajai mājai. Kastītes veida būve ar lieliem logiem. Interesanti, aiz kura no tiem atradīsies viņa klase?

Skolas priekšā pletās paliela ovālas formas puķu dobe, kurā starp nīkulīga paskata augiem tupēja divas meitenes. Viņas ravēja nezāles un par kaut ko aizrautīgi ķiķināja. Kasparš cerēja, ka skuķi nesmejas par viņu. Meitenes likās esam Kaspara vienaudzes un viņa klātbūtni nebija pamanījušas vai vismaz izlikās viņu neredzam. Puisis neuzkrītoši pievirzījās tuvāk puķu dobei, lai dzirdētu, par ko abas tur spurdz.

– Vai tu jau zini, ka mums būs jauns klasesbiedrs? – viena ravētāja tieši tobrīd ievaicājās.

– Nē! Nopietni? Kas tev to teica? – otra tūlīt iedegās ziņkārē.

– Ieva. Viņa nesen satikusi mūsu audzinātāju, nu, un tā arī šito pavēstījusi. Mūsu klasē būs jauns čalis.

– Super! Diez kāds viņš ir?

– Varbūt vēsais džeks. Baigi stilīgs un tā tālāk...

– Varbūt reāli seksīgs!

– Jā, tev jau gribētos gan!

– Un tev varbūt ne?

Meitenes atkal smējās. Kasparam viņas abas likās varēn muļķīgas un kaitinošas, taču meiteņu apspriestais temats šķita saistošs. Viņas runāja par jaunu klasesbiedru. Vai tikai runa nebija par viņu, Kasparu? Tā, protams, varēja būt tikai sagādīšanās, bet ja nu tomēr?... Vēsais džeks, traki seksīgs... Zēns smagi nopūtās, un viņa pleci saduga. Lūk, ko skuži gribēja ieraudzīt! Taču Kaspars nebija ne vēss, ne stilīgs, ne seksīgs. Tā viņš domāja. Skumjākais, ka tā domāja arī citi. Nu, vismaz viņa vecie klasesbiedri Kuldīgā noteikti.

Lohs! Friks! Nūģis! Kretīns! Šādos (un vēl pazemojošākos) vārdos Kaspars tur tika saukts. Viņš bija klases spicāko zēnu un meiteņu ņirgu un apsmiekla objekts. Mūžīgi nesaprasts, izzobots, apsmiets un viens. Viens un vientuļš pret veselu baru.

Kaspars īsti neatcerējās, kā un kad tas sākās. Pirmajā klasītē? Otrajā? Šķiet, gandrīz katrā klases kolektīvā ir kāds atstumtais, kāds baltais zvirbulis. 8. A klasē tāda bija par Smiržu sauktā Ilze, kuras drēbes vienmēr nelāgi oda pēc pelējuma un kaķu čurām, tāds bija resnais tusnītis Alberts no 7. B, un tāds bija arī viņš – Kaspars.

Zēns bieži prātoja, kāpēc tieši viņš vienmēr kļūst par upuri, kad klasesbiedriem uznāk nepārvarama vēlme iebāzt kāda galvu tualetes podā vai kādam skolas somā sabērt gružkastes saturu.

“Kāpēc es?” Kaspars domāja. Vismaz vizuāli viņš taču īpaši neatšķīrās no citiem zēniem. Bija gan par viņu īsāki, gan garāki, gan resnāki, gan tievāki. Un klases līderim Jānim pat bija atļekušas ausis, taču par

viņu neviens nekad neņirgājās. Par Kasparu gan, un tas viņam sāpēja daudz vairāk, nekā viņš jebkad bija atļāvies izrādīt.

Tāpēc zēns tik ļoti baidījās no 1. septembra. Uz viņu – kā jau uz jauniņo – skatīsies ļoti ziņkārīgi un vērtējoši un... Ja nu atkal, ja nu arī šeit, jaunajā skolā, viņu atzīst par nūģi un nerrojamu tiriņu? Kaspara sirds sāpīgi sažņaudzās. Vai tiešām tas nekad nebeigsies? Vai arī šeit, Liepājā, viņam noteikti jābūt visu atstumtam un apsmietam?

Zēna skatiens atkal apstājās pie meitenēm puķu dobē. Pilnīgi iespējams, ka tās abas būs viņa jaunās klasesbiedrenes. Re, kā viņas apsprieda jauno, nepazīstamo puisī savā klasē. Kaspars viņām vēl bija kā balta, nepraktiska papīra lapa. Varbūt šī ir viņa lielā izdevība uzrakstīt par sevi jaunu stāstu?

No pēkšņi aptvertās iespējas Kasparam sareiba galva. Kā viņš to agrāk nebija iedomājies? Jaunajā skolā taču neviens viņu nepazīst! Te viņam nav jāpierāda, ka viņš nav lohs. Šeit Kaspars būs absolūts misters X, kurš jauno klasesbiedru acīs var veidot tādu tēlu, kādu vien vēlas. Jā, viņš varētu būt gan superīgs metālists, gan leģējs reperis, gan drūmi noslēpumains gots, gan... jebkas! Kaspars šeit pilnīgi brīvi var kļūt par jebko.

“Par stilīgu, kūlīgu un seksīgu džeku,” viņš klusībā pie sevis precizēja. Tūlīt gan galvā ieskanējās šaubīga, nedroša balstiņa: “Vai es to spēšu? Tas nebūs tik vienkārši.”

Jā, droši vien tas nebūs vienkārši, un tomēr bija vērts pamēģināt.

Tā nu nedaudzās līdz skolas sākumam atlikušās dienas Kaspars nolēma veltīt sava jaunā tēla izveidošanai.

Viņš sāka ar to, ka pavadīja vairākas stundas, riņķodams pa pilsētas centru, pēc iespējas neuzkrītošāk vērodams garāmejošos un šur tur skvēriņos sēdošos jauniešus, viņu ģērbšanās stilu, frizūras, izturēšanos un prātoja, ko no tā visa ieviest savā jaunajā imidžā.

Lūk, tur, piemēram, pa bruģi aizšļūca puisis platās, nošļukušās reperu biksēs un tik milzīgā jakā, ka tur bez viņa ielīstu vēl vismaz divi džeki. Tīši nevērīga gaita, pār acīm pārvilkta jakas kapuce. Skaidri redzams – neļien klāt, norausies!

Bet varbūt stilīgāks ir tas kārnais puisis milzīgos armijnieku zābakos, tērpies viscaur melnā. Un kā ar to zēniņu caurajos džinsos?...

Līdz šim Kaspars savai garderobei un ārējam izskatam nebija pievērsis lielu uzmanību. Pirmkārt, tāpēc, ka tas viņam nekad nebija licies svarīgi. Otrkārt, vecākiem, kad viņi vēl dzīvoja Latvijā, nebija naudas kaut kādu superstilīgu apģērbu pirkšanai. Jā, un, treškārt, tāpēc, ka Kasparam bija klusas aizdomas – lai arī ko viņš uzvilktu, klasesbiedri vienalga turpinātu ņirgāties. Vecie klasesbiedri. Jaunajiem Kaspars parādīsies pavisam citā veidolā.

Vecāki Īrijā jau bija saņēmuši pirmo algu un Kasparam atsūtījuši visai prāvu kabatas naudu. Ar šo summu vēsā mierā varēja uzrīkot kārtīgu iepirkšanās tūri. Un to viņš arī darīja. Ķemmēja veikalus citu pēc cita kā visrūdītākais šoppingholiķis, līdz jutās sev sagādājis gana stilīgu garderobi.

Vēlāk mājās to visu pielaikojot un kritiski aplūkojot sevi omes lielajā, no vecuma jau mazliet nespodrajā spogulī, Kaspars apmierināti smaidīja.

“Es neizskatos pēc sevis. Pilnīgi cits džeks!” viņš nodomāja. Drēbes bija viņu pārvērtušas. Stilīgās lupatas – Kaspara maskēšanās tērps, kamuflāža. Viņa, līdzšinējā nūga, bruņas pret apkārtējo pasauli.

Tomēr, uzaustot 1. septembra rītam, Kaspara pašpārliecinātība izkūpēja kā sparīgi samīts pūpēdis. Pamodies agrā rīta stundā, zēns nervozi grozījās uz neērtā dīvāna, kura čikstošās atsperes, šķiet, atbalsoja viņa arvien pieaugošo paniku.

Zēns ieskatījās lielajā sienas pulkstenī. Bez ceturkšņa septiņi. Skolā bija jābūt deviņos. Vēl it kā varēja nedaudz pagulēt, pavārtīties, bet viņš nespēja. Vairs nespēja tā mierīgi gulēt.

Aizgājis uz vannas istabu un veicis ikrīta rituālu, Kaspars uz brīdi piestāja virtuvē, lai uzliktu vārīties ūdeni kafijai, un tad devās pie drēbju skapja.

– Vai tad tu šitāds iesi uz skolu? – no savas istabas izlīdusī ome platām acīm skatījās uz mazdēlu.

– Jā, un kas tad ir? – Kaspars noprošija.

– Viscaur melnā! Tā kā uz bērēm! Bet tev taču, mazais, šodien svētki – 1. septembris.

– Es jau neesmu pirmklasnieks, ka balts krekliņš un uzvalka bikses būtu jāvelk, – Kaspars atrunājās.

– Ak tā, – ome gari novilka. – Man gan šķiet...